

Bülent Özdemir

Biyolog

Mevzuat Danışmanı

CRAD Çevre Risk Analiz Denetim ve Eğitim Hizm. Ltd. Şti.

Güvenlik Bilgi Formlarının (Msd) Hazırlanmasında Güvenilir Sistem (Yazılım) Kullanımı

İlgili ulusal ve uluslararası otoriteler, kimyasallara ve kimyasalların sınıflandırmasına yönelik çok sayıda yeni yönetmelikler yayımlamaktadır. Öngörülen odur ki, önümüzdeki yıllarda da çok sayıda yeni yönetmelik veya mevcut yönetmeliklere dair Teknik Adaptasyonlar yayımlanacak ve yürürlüğe girecektir. Bu yönetmelikler göstermiştir ki, artık Güvenlik Bilgi Formları eskisi gibi, istendiğinde usulen verilen belgeler olmaktan ziyade, içeriğinde ürünün ve içeriğinin kendisine has, güncel, mevzuata uygun ve uygulanabilir bilgiler bulunan belgeler olması zorunlu hale gelmiştir. Zaten bu yönetmeliklerden bir kısmının çıkış amacı, piyasaya arz edilen tehlikeli maddelerin ve müstahzarların insan sağlığı ve çevre üzerinde yaratabilecekleri olumsuz etkilere karşı etkin kontrolünü ve verimli gözetimini sağlamak üzere sınıflandırılması, bu bilgiler ışığında güvenlik bilgi formlarının ve etiketlerinin hazırlanması ve dağıtılmasına ilişkin idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Madde veya karışımı üreten ve piyasaya veren kimya firmalarının üzerinde bu noktada önemli sorumluluklar ve yasal yükümlülükler bulunmaktadır. Bu, tüm güncel A.B. ve Türk mevzuatındaki gelişmeleri takip ederek, yönetmeliklerde belirtilen usul ve esaslara göre GBF/MSDS hazırlama ve ilgililerine iletme sorumluluğu ve yükümlülüğüdür. Firmalar tüm mevzuat gelişmelerini takip edebilecek, uygulayabilecek ve bazı yetki ve/veya sertifikalara sahip eleman sağlamalı veya mevcut personeli bu alanda geliştirmelidir. Personelin hatasız ve güncel uygulamalar dahilinde çalışabilmesini sağlayan, tüm gelişmeleri takip eden ve zamanında uygulayan, tehlikeli madde/karışım sınıflandırması yapan ve güvenlik bilgi formu hazırlayan güvenilir bir sistem kullanması, hem personel verimliliğini arttıracak hem de kısa zamanda çok ve hatasız iş yapılmasına imkan verecektir. Onlarca ve hatta yüzlerce ürünü olan firmalar için her ürüne ait GBF/MSDS hazırlamak daha büyük sıkıntı haline gelmektedir.

İhracatlarımızın devamını sağlamak için ihtiyaç duyacağımız çeşitli lisan ve formatta GBF / MSDS ihtiyacı ise artık yadsınamayacak bir gerekliliktir.

Güvenilir bir sistem kullanımının firmaya ve personele sağlayacağı faydalar nelerdir? Bir sistem tercihi yapacak firmalar hangi kriterlere neden dikkat etmelidirler?

1) Elbetteki güvenilir olmalıdır. Formül sisteme girildiğinde risk sınıflandırmasını mevzuatların güncel uygulamalarıyla uyumlu olarak hesaplayabilmeli, bu hesaplamada kullanıcıya en az düzeyde sorumluluk bırakarak doğru sınıflandırma çıkarabilmeli, mevzuata uygun risk ve güvenlik cümlelerini ve sembollerini verebilmelidir. Böylece yanlış sınıflandırma ve bilgilendirme yüzünden ürün sahibi firma ve GBF/MSDS'yi hazırlayan personel hukuki bir sıkıntı yaşamak durumunda kalmayacaktır.

2) Taşımacılık sınıflandırması, tamamen kendine ait farklı kurallar dahilinde yapılmaktadır ve madde/karışım için uygun ve doğru sınıflandırma yapmak yazılımdan beklenmesi gereken bir özellik olmalıdır. Bu sayede hatalı sınıflandırma ile doğabilecek olan gereksiz nakliye, sigorta bedellerinden veya yanlış sınıflandırma sebebiyle, malların gümrükte takılma maliyetlerinden kurtulmuş olunacaktır.

3) Birkaç farklı lisanda yapabilme özelliğinde olmalıdır. Özellikle ihracat yapan kimya firmaları için bu özellik son derece önemlidir. Zira firmalar, ürünlerini sundukları ülkelerin lisanlarında ve yasal formatlarında GBF/MSDS hazırlamak ile yükümlüdür. Bu uygulama, birçok ülke veya firma tarafından özellikle istenmekle beraber, çok yakında zorunluluk haline gelecektir. Ayrıca, çevrilen lisanların o ülkelerin kimyasal mevzuat diliyle uyumlu olması gerekir. Bu durum, hem gerekli yükümlülük yerine getirilmiş olunmakta, hem de ürün sahibi firmanın imajına katkı sağlamaktadır.

4) İlgili resmi otoritelerin yönetmelikler ile belirteceği her türlü yeni yükümlülükleri takip etmeli ve güncellemeleri zamanında uygulamalıdır. Böylece GBF/MSDS düzenleyen personel güncel GBF/MSDS yönetmelikleri ve hükümleri hakkında bilgiye ulaşmak için zaman ve emek harcamayacak, en doğru ve en güncel bilgiye yönetmelik hükümlerinin son uygulama tarihinden çok önce ulaşabilecektir.

İnceleme

5) Yürürlükte bulunan REACH ve benzer mevzuatlar yüksek miktarda kimyasalın yeniden sınıflandırma durumunu gündeme getirmektedir. Mevzuatlarda Teknik Gelişmeler Adaptasyon olarak anılan bu yeni sınıflandırmalardan kaynaklanan bilgilerin reçete arşivimizle kıyaslanması ve hangi ürünümüzün nasıl bir sınıflandırmaya ve etiketlemeye tabi olacağını önceden kestirilmesi insan üstü bir çalışma ve tarama gerektirmektedir. Oysa bu tür yazılımlar bu tür kritik bilgileri saniyeler içinde rapor olarak önünüze koyma imkanı sağlar.

6) Ülkeler arasında farklı formatlarda GBF/MSDS geçerli olabilmektedir. Bu sebeple, aynı anda halihazırda yürürlükte olan REACH, GHS, T.C.27092 sayılı yönetmelik hükümlerine uygun formatta GBF/MSDS hazırlayabiliyor olmalıdır.

7) GBF'lerdeki en büyük sorunlardan biri ülkeden ülkeye değişen mesleki maruziyet limitleridir. Yazılımın farklı ülkelerin maruziyet limitlerini otomatik çıkarıyor olması, büyük bir iş yükünden kurtarmış olacaktır.

8) Yazılımın bütün bu işlevlerini kısa sürede ve pratik yapıyor olması gerekir. Özellikle onlarca, yüzlerce formülü olan firmalar için süre seçilecek sisteme karar vermede en önemli etkenlerdendir. Kullanımı kolay ve hızlı bir yazılım, personelin mevcut iş akışını en az düzeyde etkiler ve bir yük olmaktan kurtarır.

9) Yazılımın kullanımına yönelik veya teknik sorunların giderilmesi hakkında her türlü desteği süratle alabiliyor olmanız, hem kullanıcıyı sıkıntıya sokmaz hem de işlerinizin yarım kalmasını engeller. Bu sebeple, Türkiye temsilcisi olan firmalar tercihinizdeki en önemli kriteriniz olmalıdır. Aslında bu konuda yazılım araştırması yapıldığında kullanışlı ve ekonomik olarak çok fazla seçenek olmadığı görülecektir. Hatta Türkiye temsilciliği olan ve iktisadi açıdan ekonomik olan tek bir seçenek karşımıza çıkacaktır.

CRAD olarak 2009 yılından beri Türkiye, Asya ve Kuzey Afrika temsilciliğini yaptığımız, Safeware / İngiltere tarafından hazırlanmış olan SDS-PRO adlı yazılımı, Türk kimya endüstrisine ve Türk Otoritelerinin kullanımına gururla

sunmaktayız. Global düzeyde yüzlerce firmanın kullandığı bu yazılım, bugün itibarıyla temsilciliğimiz çapında 63 firma ve ruhsatlandırma sürecindeki minimal sınıflandırma konusunda kontrol amacı ile 2 bakanlığımız tarafından kullanılmaktadır. Yazılımın Türkçe yüzü, CRAD tarafından geliştirilmiştir. Sistemi kullanan müşterilerimizin öneri ve tavsiyeleriyle, firmaların ihtiyaçlarını maksimum düzeyde karşılayacak niteliğe ulaşmıştır.

Üretici firma İngiltere merkezli Safeware, kimya firmaları başta olmak üzere çeşitli alanlardaki firmalara mevzuat takibi konusunda yazılım çözümleri sunan bir firma olup, tüm mevzuat gelişmelerini takip eden bir ekibe sahiptir. SDS-PRO sistemi CRAD'ın teknik alt yapı anlamında yapmış olduğu önemli bir yatırım olmakla beraber, GBF hazırlamada mevzuat uyumu konusunda Türk Kimya endüstrisine sunduğu önemli bir çözümdür. Ayrıca, sektöre sunduğumuz sertifikalı personel ile GBF/MSDS düzenleme hizmetimizi, bu sistem üzerinde çalışarak sağlamaktayız.

Ayrıca unutmadan eklemek gerekir; yönetmelikte belirtildiği gibi GBFlerin bu konuda sertifika sahibi kişiler tarafından hazırlanması zorunluluğu sebebiyle, yazılım çoğu işi kendisi yapıyor olsa bile, sertifikalı kişilerin kullanması doğru olacaktır.

Kaynaklar :

- 27092 Mükerrer Sayılı, 26 Aralık 2008 Tarihli, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tehlikeli Maddeler Ve Müstahzarlara İlişkin Güvenlik Bilgi Formlarının Hazırlanması Ve Dağıtılması Hakkında Yönetmelik
- Regulation (EC) No.1907/2006 REACH
- Regulation (EC) No.1272/2008 CLP

